

[Lis Møller]

og så forbyde det. Men så længe det er tilladt, må enkelte samrådsmedlemmers eller sagsbehandleres negative holdning til adoption af udenlandske børn ikke få indflydelse på en adoptionsafgørelse eller forsinke en adoptionssag.

En hel del forældre nægtes på forhånd adgang til forundersøgelser på grund af alder og samlivets varighed. De er udelukket fra at adoptere uanset deres egnethed som forældre. Denne automatiske adgangsbegrænsning forekommer for usmidig i mange tilfælde.

Det hedder også, at samlivet skal have været i 5 år, før der kan blive tale om forundersøgelse. Kravet er motiveret med, at der må formodes at være en vis stabilitet i forældrenes forhold efter 5 års samliv, men der er ikke noget, der tyder på, at en samlivsvarighed på 5 år øger sikkerheden for stabilitet mere end f.eks. et samliv på 2-3 år.

Endelig føles det urimeligt, at der skal gå så lang tid, fra en ansøgning er indsendt, og til forundersøgelsen begynder, som det sker i mange tilfælde.

I den nugældende adoptionslov er det én og samme instans, der giver reglerne for godkendelse, og som fungerer som eneste og sidste ankeinstans, nemlig adoptionsnævnet. Det mener jeg er en meget uheldig sammenblanding. Adoptionsnævnet er et uafhængigt organ, og ministeren har ingen mulighed for at gribe ind. Jeg mener, at der i et demokratisk samfund altid må være én, der er politisk ansvarlig, og derfor vil jeg henstille til justitsministeren dels at lempe nogle af reglerne, hvor det vil være forsvarligt, dels at fratage adoptionsnævnet beføjelsen som ankeinstans.

Barnløse ægtepar nægtes adoption af lidt større børn, hvis de ikke har erfaring med egne børn. Dette mener jeg også er klart urimeligt.

Før 1976 kunne særligt kvalificerede enlige få adgang til at adoptere. I Sverige har enlige stadig adgang. Her i landet bliver de simpelt hen nægtet forundersøgelse.

Det virker også helt urimeligt, at ca. hvert 6. ansøgerpar som led i forundersøgelsen henvises til undersøgelse hos psykolog eller psykiater.

Adoptionsnævnet udtrykker i cirkulæreskrivelse nr. 7 af 1980, at det ikke har noget imod, at ansøgere søger barn gennem flere kanaler, men at de inden samrådsbehandlin-

gen skal bestemme, hvorvidt de ønsker godkendelse til et dansk eller et udenlandsk barn. Godkendelsen kan altså kun vedrøre enten et dansk eller et udenlandsk barn. Hvorfor nu det? Der er ca. 50 danske børn til adoption om året, og hvis et forældrepar lige så gerne vil have et udenlandsk barn som et dansk barn, må en godkendelse være en godkendelse.

Lad mig endelig sige, at når man gennemgår de specifikke krav, som er beskrevet i betænkning nr. 3 fra adoptionsudvalget, får man en forstemmende følelse af en meget negativ holdning til adoptivforældre.

Besvarelse

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Der har i den senere tid været rejst en del kritik af de gældende adoptionsregler og administrationen af dem. Fru Lis Møller har lige nævnt en række forhold, og jeg har også selv fået en del henvendelser vedrørende de problemer, vi skal drøfte i dag. Jeg har på denne måde fået, synes jeg selv, et godt indtryk af de kritikpunkter, der især presser sig på.

Indledningsvis tror jeg det er rigtigt kort at redegøre for de regler, der gælder på området.

De gældende regler om godkendelse som adoptivforældre blev indført i forbindelse med mødrehjælpens nedlæggelse. Siden disse regler trådte i kraft i 1976, har afgørelser om godkendelse været henlagt til adoptionssamrådet ved de amtskommunale socialcentre. Samrådets afgørelse træffes på grundlag af oplysninger, der er tilvejebragt af vedkommende socialcenter i forbindelse med den såkaldte forundersøgelse. Samrådet består af en læge, en jurist og en socialrådgiver.

Samrådets afgørelse kan påklages til adoptionsnævnet. Adoptionsnævnet består af en jurist som formand, 4 læger med hver sit speciale, en psykolog, en socialrådgiver og to læge medlemmer. Adoptionsnævnet har den endelige afgørelse i sager om godkendelse som adoptanter. Desuden fastsætter adoptionsnævnet de generelle retningslinjer for godkendelse som adoptivforældre.

Justitsministeriet er således ikke direkte involveret i disse sager. Da man gennemførte de gældende regler, var det netop hensigten, at sagernes behandling og afgørelsen skulle